

Аз съм циганин, признавам се за виновен

Тошко Атанасов - Рамар е роден на 21.5.1970г. в Монтана, завършил е режисура на рекламни клипове във Великотърновския университет. В първия си филм Тошко се пробва като режисьор и сценарист.

- Какво успя да вкараш във филма и какво пропусна?

- Успях да покажа бруталното отношение на държавната власт, гражданското общество и неформалните организации спрямо ромите в България. И толерантната дискриминация, както аз я наричам - отношението на висшите

академици, които отхвърлят ромската култура и я смятат за по-нисша. Не успях да вкарам информация за работата на ППЧ по тези случаи.

- Как се работи в смесен екип?

- Имаш в предвид българските ни колеги?! Нормално. Успяха да навлязат в ромската материя!

- Двама сценаристи и двама режисьори - сработвахте ли се?

- Имало е спорове, но те бяха творчески. Правехме си и компромиси. Благодарение на Димитър Георгиев и други - успяхме.

- С какво се занимаваш сега?

- Готвим предаване за програма "Христо Ботев" на Българското национално радио, ще се казва "Амала" и ще се излъчва два пъти месечно в рубриката "Кои сме ние". Ще го водя аз и една колежка българка. Заедно ще търсим причините за това защо не се познаваме и кое ни пречи да се опознаем.

- Каква вина се крие в твоето признание?

- Че съм се родил циганин в България, и че съм виновен в очите на другите.

- Твоето пожелание за читателите на "Романо ило"?

- Да са живи и здрави и заедно да премахнем моста между нас!

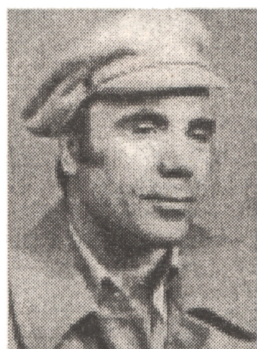

МАЛЪК НАРОД - ГОЛЯМО СЕМЕЙСТВО

е девизът на поета Теодор Лирков от Бургас. С него се запознах на една премиера тук, в София. Сам пожела да ми покаже едно свое стихотворение, когато се видяхме на следващия ден.

Стихотворението „Гаврошовците и техните бащи“ е посветено на ромите. Зарадвах се много, че има такива хора и го помолих да разкаже как се е родило това стихотворение: „Написах го през 1995 г. в Бургас. Всичко онова, което гледам: ромчета гишащи лепило, майка с дете, седнала на улицата и чака някой да и пусне левче. Душата ме боли. Всички сме хора, България е

малка, а ние сме едно голямо семейство. Ромите са толкова много пострадали. Мислиш ли е някой, кой е виновен за това? Не е. Те имат също своя принос за България. Спомням си между 1953-55 г. излезе стихосбирката на големия ромски поет Усин Керим. Бях студент и той дойде в поетичния кръжок да чете свои стихове. Изтъкваше навсякъде, че е ром и много се гордееше. Срамувах се и затова не можах лично да се запозная. Съжалявам, че не се докоснах до него. Беше висок човек, с много сериозно лице, винаги с някаква болка в очите, а неговата поезия - възшебна!“

Гаврошовците и техните бащи

На ромите

... И менгеме смазва го - смазва сърцето ми!
И неизразимо боли ме - боли...
Отново, отново ти, мое отечество,
отново си остров от остри скали...

За тях си, за тях си и грипа навлечена,
и хилави моци на живи тела,
и стиснали гърло подхвърлени левчета,
и клейната дрога залягала глад.

Крадяли безхлебни - враждебни бащите им,
и тяхно е право - борба за живот! -
че в нрава им има я - има решителност
и волята волна за сладката пот...

Но черен за тях е подносът на слънцето!
Сегни, поднеси им труда, Свобода!
Трудът да им бъде и хляб и вода,
а не да са силом от него изтъдени.

Когато бе издадена стихосбирката „Самодаряване“, видях, че моят редактор Димитър Костадинов е променил стиха „и тяхно е право - борба за живот!“ с „по тяхното право - борба за живот!“ За което искам да се извиня на всички роме.

Повярвах му и му благодарих!

Христо ХРИСТОВ